

**Könyv
a számítás-
technika
történelméről**

A jövő múltja

Neumanntól az internetig

The past of the future

From Neumann to internet

A jövő múltja – az informatika hőskorától a közelmúltig

Könyv és kiállítás

Világviszonylatban is jelentős informatika-történelmi kiállítás várja az érdeklődőket Szegeden, a Szent-Györgyi Albert Agorában.

A múlt értékeinek méltó megőrzéséhez a Neumann János Számítógéptudományi Társaság nem csak a kiállítás létrehozásával, fenntartásával és fejlesztésével, hanem egy olyan kötet összeállításával is hozzájárul, amely kétszáz oldalon, képekkel, tárgyleírá-

sokkal, életrajzokkal, több száz hivatkozással és részletes bibliográfiával mutatja be az informatika fejlődését, főbb irányait és hazai képviselőit. A könyvben szereplő gépek, tárgyak, eszközök nagy részét a kiállításon meg is lehet nézni, ki is lehet próbálni.

Több száz tonna olyan számítástechnikai eszközről és berendezésről van szó, amelyek nélkül ma nem létezhetne sem érintőképernyő, sem laptop, sem okostelefon, sőt még az internet sem.

A tárlatvezetések a könyv életre kel, így a XXI. századi technikai megoldások segítségével a látogatók saját élményévé válhat az informatika rövid, de elképesztő tempóban alakuló, változó történelme.

A jövő múltja című könyv szerzői Álló Géza és Képes Gábor, szerkesztője Alföldi István, kiadója pedig a Neumann János Számítógéptudományi Társaság.

(A 2. oldalon ízelítőként a könyvből idézünk.)

A könyv megvásárolható

a kiállítás helyszínén, a szegedi Agorában, illetve Budapesten az NJSZT ügyfélszolgálatán. (1054 Báthori u. 16.). Ára: 3850 Ft.

További információ: www.ajovomultja.hu és www.njszt.hu

Mindazoknak, akik felteszik a kérdést: mi a haszna egy ilyen könyvnek, egyszerű választ adhatunk. Alkotóinak a kiállított, mást már nem látható tárgyak – amúgy racionálisan megindokolhatatlan – varázsa szolgáltatott ürügyet, hogy néha esetleg kicsit szubjektívan bemutatassanak egy mára már nem látható világot, nem mellesleg segítve az eligazodást is a bemutatott tárgyak között, hogy mindezt unokáink is megláthassák.

A számítógépeknek van két bosszantó tulajdonságuk: nem értik a „szép szót”, csak nullák és egyesek emberi fogyasztásra alkalmatlan, mert értelmetlen sorozatával hajlandók foglalkozni; ha viszont egy ilyen bithalmazt utasításként értelmeznek, könnyörtelenül végrehajtják, fikarcnyit sem zavartatva magukat, ha esetleg eszement örültséget művelnek. Szóval „bükkfafejűek”, amivel örületbe tudják kergetni a programozót, aki számára világos, hogy csak a 13. helyen álló 1-bitet kellett volna egy hellyel balra tolniuk, hogy működésüknek értelme legyen.

...

Mindössze öt számítógép működött az országban 1960-ban, ám az évtized folyamán létrejöttek az első számítóközpontok, és az évtized végére már 100 gép üzemelt.

Az 1970-es években megnőtt a számítógépeket használók tábora, mivel a számítógépes szolgáltatások már minden közepes vállalat és felsőoktatási intézmény számára létszükségletté váltak.

A gépek száma 1970-ben 147, 1975-ben 548 volt, de az évtized végére elértük az 1000-es „lélektani határt”.

Az 1980-as években forradalmasította a középszintű oktatást és a fiatalok mindennapjait a házi számítógép (home computer): azaz a tanulásra és játékokra használható mikroszámítógép.

Az ország számítógép-állománya 1984-ben már valamivel meghaladta a tízezret (köztük több mint 8000 volt mikroszámítógép), a rendszerváltás évében, 1989-ben pedig már a százezret is.

A statisztikai adatok ebben az esetben sem terjedtek ki az évtized során magántulajdonban használt, több száz ezer számítógépre, amelyek között egyaránt található hazai gyártású gépek és az országba különböző – nem mindig legális – módokon behozott külföldi példányok.

A90-es években százezres nagyságrendben terjedtek el az asztali személyi számítógépek (PC = Personal Computer) és fokozatosan kialakult a mobil kommunikáció. Az ezredfordulótól kezdődően információéhségünket egyre inkább az interneten keresztül elégítjük ki, aminek használata határozza meg milliók kulturális szokásait is – felütötte fejét például a fiatal generációk jellegzetes betegsége, az „internetfüggőség”. Ehhez tegyünk hozzá néhány adatot napjainkból: 2009-ben a gazdasági szervezetek 954 025 számítógépet használtak; 2011-ben pedig a magyar háztartások 59,5 százaléka rendelkezett asztali PC-vel és 31 százalékuuk laptoppal.

...

Sok évtizednyi várakozás után végre megnyíló múzeumunkban ezt az előzőekben dióhéjban összefoglalt fejlődési folyamatot kívánjuk szemléltetni, az egyes korszakok jellemző számítástechnikai eszközeinek bemutatásával.

Ezért kéretik a tisztelt látogató, hogy – az utóbbi évtizedek fantasztikus technikai fejlődése révén felépült piramis tetejéről a múlt primitív eszközeire visszanézve – ne rázza le magáról nagyot sóhajtva talán kissé fárasztó sétájának nyomasztó emlékeit. Amikor okostelefonját a miniatűr képernyőn ujjbegyével tologatott ikonokkal bírja rá, hogy számára értelmes dolgokat műveljen, ne a gyengébb képességeket illető szánakozó mosollyal, hanem megkülönböztetett tisztelettel és őszinte elismeréssel gondoljon elődeinkre, akik annakidején lepkehálóval vadászták a biteket a bináris programozású számítógépekben. Akik operációs rendszerek és csipetnyi kényelmi szolgáltatások nélkül viaskodtak kezdetleges, lassú és ostoba masináikkal, hogy – sok ezer emberévnyi munkájukra alapozva –, mára elkészülhessenek azok a fordítóprogramok, amelyek az ikontologatást a számítógép számára érthető bitsorozatokká konvertálják.

...

Astatisztika számai világosan mutatják, hogy a számítógép mindennapjaink része és alakítója lett: ma már elképzelhetetlen egy iroda, de lassan egy otthon is, számítógép – és persze internet kapcsolat – nélkül.

Hazánkban, a 2011. évi felmérések szerint, igen alacsony a digitális írástudás szintje, ezért már kormányzati szinten is támogatják az NJSZT által indított mozgalmat a digitális esélyegyenlőség megvalósulásáért, hiszen ha ma valakinek nincs számítógép elérése és/vagy felhasználóként nem tudja biztonságosan kezelni, akkor gyakorlatilag kimarad az ország és a világ információ-keringéséből, romlik az életminősége és versenyképessége.

Részletek a *Jövő múltja c.* könyvből.

Szakértői hírek

Módosult az informatika-biztonsági szakértők NJSZT-szakértői névjegyzékbe kerülésének feltétele

Az elnökség jóváhagyta Vasvári György és Erdősi Péter tagtársak módosító javaslatát az információ-biztonsági szakértők NJSZT-szakértői névjegyzékbe kerülésének feltételeivel kapcsolatban.

A módosítás Társaságunk honlapján a szakértői rendszer menüpont alatt megtalálható.

2/2013 (01.23) határozat:

Az elnökség egyhangúan elfogadta az információ-biztonsági szakértők feltételrendszerének módosítását.

Eszerint informatika-biztonsági szakértő az lehet, aki:

1. munkakörében legalább 3 éve informatikai biztonsággal foglalkozik;
2. az NJSZT tagja és tartja magát az NJSZT által jóváhagyott etikai kódexhez;
3. IT biztonsággal foglalkozó szakmai társaság tagja;

4. rendszeresen vesz részt szakmai továbbképzéseken;
5. az alábbi feltételek egyikét teljesíti:

- ◆ megszerezte a CISM oklevelet;
- ◆ sikeresen elvégezte a CISM vizsgafelkészítő képzését és a CISM vizsgán legalább hatvanöt százalékot ért el;
- ◆ felsőfokú oktatásban vagy továbbképzésben az IT biztonság területén szakképzésben részesült, és erről oklevelet szerzett
- ◆ IT-i auditori vagy IT-ellenőri képesítéssel rendelkezik.

Neumann János nyomdokain – mit csinál ma a 2013-ban 45 éves NJSZT?

✓ Több évtizedes gyűjtőmunka és több éves előkészítés után tavaly decemberben a szegedi Szent-Györgyi Albert Agorában a világon is kiemelkedőnek számító informatika-történeti kiállítás nyílt. A múlt értékeinek megőrzésében az NJSZT igen jelentős anyagi és szellemi erőforrásokat mozgósítva elkötelezte magát, hogy a következő években is saját erőforrásból tartja fenn és fejleszti tovább az állandó kiállítást.

✓ Hazánkban ezideig több mint 430 ezer ember az ECDL segítségével kelt át a digitális szakadékon. A

digitális írástudás európai tanúsítványának hazai felelőse az NJSZT.

✓ Tehetséggondozási rendszerünknek köszönhetően évente informatikai tehetségek százai részesülnek speciális felkészítőkből és vehetnek részt hazai és világversenyeken.

✓ Társaságunk égisze alatt mintegy 20 különféle

szakmai és területi közösségben nyílik lehetőség az informatika legkülönbözőbb területeinek művelésére.

✓ Évente megrendezzük a Digitális esélyegyenlőség konferenciát, amelyen ingyenes a részvétel. Egyéb rendezvényeinken tagjaink szintén térítésmentesen, illetve kedvezményesen vehetnek részt.

✓ Rendszeresen megújuló képzési kínálatunkból kezdők és akkreditált szakmai tanfolyamok után érdeklődők egyaránt válogathatnak.

✓ Honlapunkon, valamint hetente elektronikus hírlevélben, havonta nyomtatott színes újságban, és e-magazinban tesszük közzé a szakma és az információs társadalom legfrissebb híreit, eseményeit.

Kérjük, segítse Ön is egyesületünk közhasznú munkáját – közös munkánkat – adója 1%-ával!

Adószámunk: 19815888-241

Köszönjük támogatását!
Alföldi István ügyvezető igazgató

MELASZ USER Ready (MUR) 1.0 program – átjárhatóság ECDL modulvizsgálóval

A Magyar Elektronikus Alírási Szövetség (MELASZ) támogatja az elektronikus aláírás és kapcsolódó technológiák elterjedését és számos lépést tett a múltban is ezért. Ilyenek voltak például a MELASZ Ready programok (MR1.0 és MR2.0), az ECDL modul szakmai támogatása, vagy az elektronikus aláírás iskolai oktatásának anyagi és szakmai támogatása.

Ma a szervezeteknek ajánlott egyszerű és látható módon tudatni partnereikkel, ügyfeleikkel, hogy az elektronikus aláírás felhasználásában milyen szinten állnak, ahhoz, hogy az e-dokumentumok fogadása és az e-számlák kezelése automatizmusá válhasson. Ennek érdekében a MELASZ útjára indítja a MELASZ USER Ready programot (MUR1.0).

A MUR-logo az, amit egy honlapon, e-számlán vagy e-levélpapíron látva biztosak lehetünk abban, hogy az ezt használó üzleti partner, hatóság vagy szervezet igazoltan képes elektronikus aláírt dokumentumok befogadására és kibocsátására a Tanúsítványban rögzített módon.

A MELASZ User Ready Tanúsítvány non-profit szakmai szervezettől,

mint független harmadik féltől származó igazolás arra nézve, hogy az igazolás birtokosa rendelkezik az elektronikus aláírási technológiák értő ismeretével és azokat a mindennapokban is használja, megkönnyítve ezzel a saját, a partnerei és az ügyfelei elektronikus kommunikációját.

A program működése

A program működése nagyon egyszerű. A Kérelmező beadja annak hitelen és korszerűen rögzített evi-

vány, egyéb), amelyeken használni kívánja a logót.

A MELASZ előírja a kérelem formai követelményeként azt, hogy a kérelmező az állításait független harmadik féltől származó evidenciákkal alátámasztottan adja be.

Az elnökség által elfogadott evidenciák az alábbiak

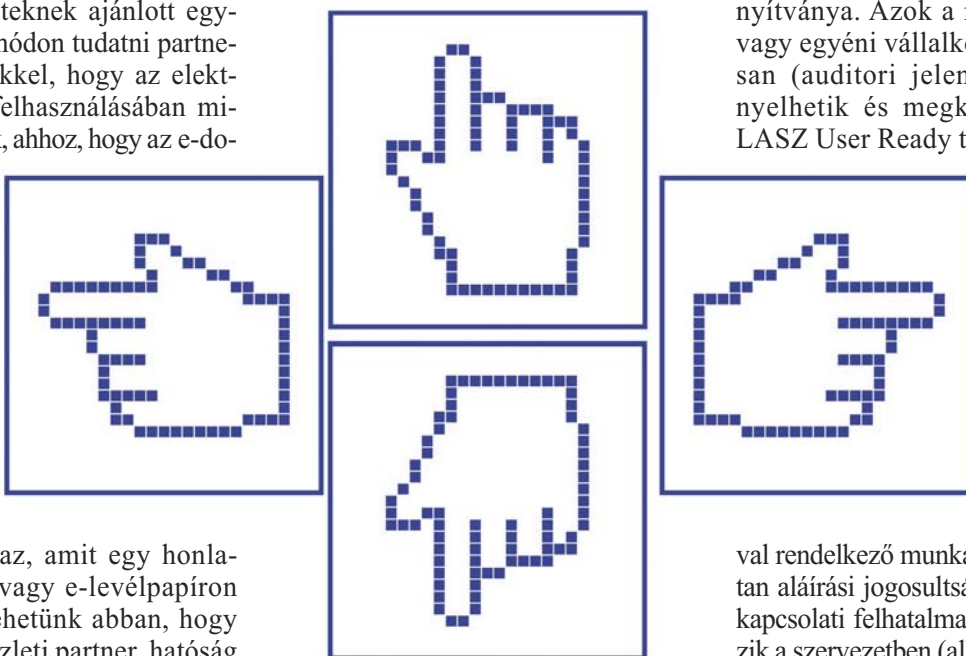
1. ECDL Vizsgabizonyítvány: ECDL – Elektronikus hitelesség, elektronikus aláírás modulvizsgálóval rendelkező magánszemély vizsgabizonyítványa. Azok a magánszemélyek vagy egyéni vállalkozók automatikusan (auditori jelentés nélkül) igényelhetik és megkaphatják a MELASZ User Ready tanúsítványt, akik

rendelkezik ECDL elektronikus aláírás modulvizsgálóval.

Szervezetek abban az esetben is megkaphatják a MUR-tanúsítványt, ha van ECDL vizsgálóval rendelkező munkatársuk, aki igazoltan aláírási jogosultsággal vagy ügyfélkapcsolati felhatalmazással is rendelkezik a szervezetben (alkalmazza a tudását a szervezet javára). Az igazolást nemzetközileg akkreditált IT auditor által záradékolat audit-jelentésnek kell rögzítenie.

rendelkező munkatársuk, aki igazoltan aláírási jogosultsággal vagy ügyfélkapcsolati felhatalmazással is rendelkezik a szervezetben (alkalmazza a tudását a szervezet javára). Az igazolást nemzetközileg akkreditált IT auditor által záradékolat audit-jelentésnek kell rögzítenie.

Melasz sajtóközlemény,
2013. február 25.

denciáit, hogy képes az elektronikus aláírási technológiák értő használata, és megjelöli azokat a helyeket (alkalmazható kategóriák: URL, [e-]levélpapír, [e-]számla, [e-] kiad-

ECDL

ECDL
S t a r t

ECDL
S e l e c t

Legyen Ön is írástudó!

ECDL – az informatikai írástudás
európai tanúsítványa

www.ecdl.hu

Szakmai szervezetek

A szakmai közösség elsődleges célja, hogy hozzájáruljon a magyar eLearning kultúra fejlődéséhez.

Rendezvények

Legjelentősebb eseményük az évente szervezett MoodleMoot konferencia, melyet 2012-ben hetedik alkalommal rendeztek meg.

A szakmai közösség a Moot-on kívül 2012-ben részt vett az alábbi konferenciák szervezésében is:

- ◆ IV. Oktatás-informatikai konferencia (ELTE, Budapest),
- ◆ XVIII. Multimédia az oktatásban 2012 konferencia (Károly Róbert Főiskola, Gyöngyös),
- ◆ XIII. eLearning Fórum (SZÁMALK, Budapest)

Az eLearning Roadshow keretében Gödöllőn, valamint Debrecenben és Szentesen szerveztek eLearning szakmai napokat.

Hagyományainknak megfelelően idén is beszámolunk szakmai és területi szervezeteink elmúlt évi munkájáról. Most a szakmai szervezetekről tudósítunk, következő havi számunkban a területi szervezetek munkájáról tájékoztatjuk Olvasóinkat.

eLearning szakmai közösség

Együttműködések

A szakmai közösség szoros együttműködést folytat a Multimédia az oktatásban szakmai közösséggel. Ezen kívül 2012-ben aktívan részt vett a Webalkalmazások fejlesztése szakmai közösség által szervezett rendezvényeken is, és az előző évek tapasztalatai alapján tervezik közösen ismét megrendezni a Debreceni Drupal Napokat.

Ugyancsak rendszeres a közös munka a Magyar Virtuális Egyetemi Hálózat Egyesülettel, valamint az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. Digitális Pedagógia Igazgatóságával.

Előbbivel a keretrendszerek alkalmazási lehetőségeinek feltárásában és a távoktatás, az eLearning minőségbiztosításának megteremtésében, európai normákhoz igazításában, va-

lamint az eLearning népszerűsítése terén. Az egyesület 2012-es közgyűlésén Papp Gyulát (az eLearning szakmai közösség elnökét) megválasztották a Magyar Virtuális Egyetemi Hálózat Egyesület alelnökének.

A már megszokott keretek között – talán az eddigieknél is aktívabban – az ingyenes technikai és módszertani tanácsadást folytatták a MoodleMoot konferencia honlapján a Moodle tudástár kurzusban.

Lektorálás

2012-ben első alkalommal kérték fel az egyesületet szakmai lektorálásra, rögtön két projekt keretében is:

- ◆ A Miskolci Egyetem TETT projekt eLearning keretrendszerének és tananyagának módszertani lektorálása;
- ◆ A SZTE eLearning módszertani dokumentumok lektorálása;

Ergonómiai tervezés mindenkinek (HCI&DfA) szakmai közösség

A szakmai közösség elsődleges célja, hogy lehetőséget teremtsen a HCI&DfA (Human Computer Interaction & Design for All) eszközeinek, fejlesztési és felhasználási módszereinek megismerésére és megismertetésére, az ezekkel kapcsolatos technikai, pedagógiai, pszichológiai, szoftver-ergonómiai és szociológiai kérdések megvitatására, hazai és külföldi tapasztalatok, eredmények bemutatására és megismerésére. Feladata továbbá annak tudatosítása az infokommunikációs iparágban, hogy a HCI&DfA alapelvek figyelembe vétele minden korszerű termék és szolgáltatás fejlesztésénél kiemelkedő fontosságú. A szak-

mai közösség szeretné segíteni egyebek mellett a HCI&DfA oktatási területeken történő alkalmazását, az EDeAN (European Design for All e-Accessibility Network) hálózatban való magyar részvételt és az IKT használatának akadálymentesítését.

A 2010-2012 éves időszakban aktív kapcsolatot tartottak az EDeAN és az IFIP TC13 nemzetközi szervezetekkel. 2011-ben Veszprémben rendezték meg az IFIP TC13 ülését. 2012-ben pályázatot adtak be a 2015. évi INTERACT konferencia megrendezési jogáért.

Minden év októberében megrendezték a Lux et Color Veszpremiensis szimpóziumot, valamint a W3C ma-

gyar irodával karöltve évente 1–2 alkalommal hol Budapesten, hol egy-egy vidéki városban az Akadálymentes web-tervezés workshopot, amit először a minisztériumok, önkormányzatok és iskolák rendszergazdáinak hirdettek meg. E képzések igen népszerűek.

A szakmai közösség kiemelten foglalkozik akár BSc, akár MSc szinten szakdolgozatos, diplomázó hallgatók képzésével, támogatja diplomamunkájuk sikeres elkészítését; a témakörébe tartozó TDK munkák megszületését és a hallgatók felkészítését hazai, nemzetközi konferenciákon való eredményes helytállásra.

GIKOF Gazdaság-informatikai Kutatási és Oktatási Fórum

A szakmai közösség a 22 alapítótag mellett ma már több mint száz aktív taggal büszkélkedhet és tovább növekszik a Társasághoz csatlakozó

fiatal kutatók, fejlesztők száma a hazai és a külföldi szakemberek köréből egyaránt.

A 2012. évi programokból külön is kiemelésre méltóak az alábbiak

- ◆ Országos Gazdaság-informatikai Konferencia. Ezt immár hagyomá-

nyosan Győrben, a működésükhöz helyet adó Széchenyi István Egyetem konferenciaközpontjában szervezték meg. A konferencia anyagai, a program és a beküldött cikkek bővített összefoglalóját tartalmazó kiadvány, a GIKOF és SEFBIS Journal-ok speciális kiadásai az NJSZT-tagok rendelkezésére állnak.

◆ A GIKOF elnöksége kiemelt figyelmet szentel a nemzetközi kapcsolatoknak. Fontosnak tartja, hogy tevékenységét a nemzetközi szakmai közösség megismerje és eredményeit elismerje. Ennek megfelelően az alábbi kapcsolatokat érdemes kiemelni:

- ◆ I3P International Professional Practice Programme (IFIP supported)
- ◆ IFIP TC8 Enterprise Information Systems (WG 8.9) szakmai közösség
- ◆ IDIMT InterDisciplinary Information Management Talks Community

◆ IT Star Association on Information Technology in Central, Eastern and Southern Europe

◆ ICELM International Community on Economics, Law and Management Nemzetközi kapcsolataiban a GIKOF a szakemberek közötti együttműködést helyezi előtérbe. Részt vesz közös kutatási projekteknél (pl. Technical University of Vienna (Austria), Saitama University (Japan), konferenciák szervezésében, szakmai anyagok, konferencia és szakfolyóirati cikkek bírálatában.

◆ A fiatal tehetségek gondozását, szakmai/tudományos eredményeik értékelését a GIKOF elnökség az előző évben is elsődleges feladatnak tekintette. Tehetséggondozási programjuk szerves része volt a 2012. szeptember 12-én tartott Kutatók Szimpóziuma.

A GIKOF vezetősége különösen nagy gondot fordít arra, hogy minél na-

gyobb számban vonjon be a munkába olyan fiatalokat, akik az informatika üzleti alkalmazásai iránt érdeklődnek. A Junior Tagozat a fiatalok olyan közössége, amely jóllehet folyamatosan változó összetétellel, de lelkes és aktív részét képezi a GIKOF-nak.

A Fórum honlapja mindig megújult tartalommal tájékoztatja a Társaság tagjait és a téma iránt érdeklődőket az aktuális eseményekről és a programokról, valamint lehetőséget nyújt vitákra és véleménynyilvánításra.

A szervezett rendezvények szakmai színvonala az elvárásoknak megfelelő, a rendezvényeken való részvétel, az érdeklődők növekvő száma és aktivitása azt jelzi, hogy mind a szakma, mind pedig a munkavállalók igénylik a Fórum programjait, valamint a gondozásában megjelenő GIKOF és SEFBIS Journal szakfolyóiratokat.

Informatika-történeti Fórum

A Fórum célja az informatika történetével kapcsolatos kutatási, emlékmegőrzési és bemutatási tevékenységek segítése, elsősorban az informatika-történet iránt érdeklődők számára találkozási lehetőségek és vitafórum biztosításával, népszerűsítésével.

2012-ben a rendezvényeket a *Nagyhazai Műhelyek*, és az *Akkor és most* sorozat mottóhoz kapcsolták. Ezzel egyrészt fórumot teremtettek a nagy múltú szakmai közösségek munkatársainak találkozására; másrészt kezdeményezték és szervezéssel támogatták a hazai informatikában meghatározó műhelyek történetének feldolgozását. Támogatták tanulmányok és írásos összefoglalók elkészítését, megjelentetését is.

A személyes tapasztalatok megőrzése céljából videó felvételeket készítettek az egyes műhelyekben a *történetalakító személyek* egyéni nézőpontú beszámolóiról és a szerkesztett videókat közzé tették a videotóriumban illetve a YouTube-on. *Arcképek a magyar informatika történetéből* címmel 2011-ben a következő személyekkel készült interjú: *Báti Ferenc, Bélády László, Ivanyos Lajos, Kertész Ádám, Obádovics J. Gyula, Pompéry Béla, Vasvári György, Zimányi Magdolna*, majd 2012-ben további nyolc személlyel készült interjú. Eddig *Dömölki Bálint, Kázmér János, Sándory Mihály, Vámos Tibor* felvétele készült el. A további négy

interjú még folyamatban van. A rendezvényekhez kapcsolódóan eddig elkészült tanulmányok:

Volt egyszer egy SZKI, A Számalk és elődei, valamint *A számítástechnika felsőfokú oktatásának kezdetei Magyarországon* című tanulmánykötet.

Az iTF megalakulásától kezdve honlapján közzétette a tevékenységével kapcsolatos dokumentumokat.

2012-ben elkezdtek egy új honlap készítését, amelynek tesztelési fázisa jelenleg tart. Címe: itf.njszt.hu

Ezen a honlapon már most is megtalálhatók a korábbi rendezvények anyagai, videócímei és sok más fontos dokumentum is.

KÉPAF Képfeldolgozók és Alakfelismerők szakmai közössége

A KÉPAF a nemzetközi IAPR hazai tagszervezete, amelynek két évente, az ICPR konferencia keretében megrendezett irányító testületi ülésén (Governing Board Meeting) a KÉPAF elnöke képviseli Magyarországot.

Magyar EAB képviselet

A KÉPAF elnökség felkérést kapott az Európai Biometriai Társaságtól (European Association for Biometrics – <http://eab.org>) egy magyar képviselő delegálására. Az elnökség döntésének értelmében *dr. Czúni László* (Pannon Egyetem) lesz a kö-

zösség képviselője a 2013–14-es időszakban.

KÉPAF 2013 konferencia

Kilencedik alkalommal rendezték meg a Képfeldolgozók és Alakfelismerők Társaságának országos konferenciáját *(cikkünk a 10. oldalon olvasható)*

2013. január 29 – február 1. között. A szervezést a Pannon Egyetem Képfeldolgozás Laboratóriumának képviselőjében dr. Czúni László vállalta el. A konferencia helyszíne Bakonybél volt. A konferencia egyben helyet adott a Képfeldolgozók és Alakfelismerők Társasága tisztújító taggyűlésének is. Az elnökség a soron következő KÉPAF 2015 konferencia szervezésével dr. Megyesi Zoltánt (Kecskeméti Főiskola, GAMF Kar) bízta meg.

Tisztújító taggyűlés

A KéPAF Társaság tisztújító taggyűlésén 2013 január 30-án dr. Kató Zoltán (SZTE) jelenlegi elnöknek a tag-ság újra bizalmat szavazott.

Kuba Attila-díj

A KÉPAF 2007-ben alapította a díjat, tisztelegve Prof. Dr. Kuba Attila emlékének, aki a szakma nemzetközileg elismert szakembere, a szegedi képfeldolgozás iskolateremtő egyénisége, a KÉPAF korábbi elnöke volt. A díjat évente egy olyan PhD fokozattal még nem rendelkező fiatal kolléga kaphatja meg, aki a KÉPAF konferenciára benyújtott legjobb cikk szerzője.

A konferencián a Kuba Attila díjat negyedik alkalommal ítélte oda a KÉPAF, ezúttal Varga László (SZTE) kapta Varga László, Balázs Péter, Nagy Antal: *Discrete Tomography by Automatic Weighting of Gradient Descents* című munkájáért.

KÉPAF PhD-díj 2011–12

A Képfeldolgozók és Alakfelismerők Társasága 2012-ben alapította a KÉPAF PhD díjat a számítógépes látás, számítógépes képfeldolgozás, vagy ezek határterületein született kimagasló minőségű PhD munkák elismerésére. A díjra a konferenciát megelőző két évben magyarországi intézményben fokozatot szerzett posztdoktori kutató pályázhat. A négy nagyon rangos pályázó közül a KÉPAF által felkért díjbizottság választotta ki a nyertes pályaművet.

A KÉPAF PhD Díjat a 2011–2012. időszakra a Díjbizottság a dr. Molnár Józsefnek ítélte oda a *Variációs módszerek a gépi látásban* című PhD munkájáért.

Közoktatási szakmai közösség

A szakmai közösség az informatika és a közoktatás egyéb témaköröket művelő tanárok számára hivatott fórumot biztosítani az informatika oktatási kérdéseiben való együttműködéshez; játékos vetélkedőket, versenyeket és megmozdulásokat, összejöveteleket és fórumokat szervez, amelyek az ismerkedés mellett az aktivitást is elősegítik. Közreműködik hazai és nemzetközi szakmai szervezetek munkájában.

Szorosan együttműködik a Felsőoktatási szakmai közösséggel és az Informatika- és Számítástechnika-tanárok Egyesületével (ISZE).

Kiemelt tevékenységeik

Ponticulus – A szakmai közösség folytatja az igen sikeres *Ponticulus Hungaricus* webfolyóirat (www.ponticulus.hu) szerkesztését és kiadását, mely 2011-ben külsőleg és belső szerkezetében egyaránt megújult. A kattintások száma átlag 600/nap. 2012-ben az új számok megjelenítése mellett folytatódik a régi cikkek új illusztrációkkal való frissítése, továbbá a html5 szabványra való áttérés előkészítése.

HÓDítsd meg a biteket informatikai verseny: e-hod.elte.hu
A szakmai közösség 2011-ben csatlakozott a nemzetközi BEBRAS-kezdeményezéshez, melynek céljai:

- ◆ felkelteni az érdeklődést az informatika iránt;
- ◆ feloldani az informatikával kapcsolatos féltelmeket, negatív érzéseket;
- ◆ megmutatni az informatika területének sokszínűségét, felhasználási lehetőségeit és területeit.

A versenyt minden év novemberének második hetében, négy kategóriában rendezik meg, ahol a szakmai közösség szervezésben és támogatóként is részt vállal.

Az ELTE T@T (Tanulást elősegítő Technológiák) labor és az NJSZT Közoktatási szakmai közösség közösen működteti a T@T háló pedagógus mentor hálózatot.

Magyar Fuzzy Társaság

A Magyar Fuzzy Társaság a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság (NJSZT) szakmai közössége, emellett tagja a Nemzetközi Fuzzy Társaságnak (IFSA: International Fuzzy Systems Association) is.

A szakmai közösség érdeklődési köréhez tartoznak mindazok a diszciplínák, amelyeket a *Soft Computing*, *Intelligent Techniques*, *Computational Intelligence* összefoglaló nevekkel illetnek.

Működése így nem korlátozódik pusztán a fuzzy logikára és a fuzzy

halmazok elméletére, hanem az alább felsorolt témákat is magában foglalja:

- ◆ fuzzy technológiák,
- ◆ neurális hálózatok,
- ◆ genetikus algoritmusok,
- ◆ a bizonytalanság modellezése,
- ◆ hibrid rendszerek,
- ◆ alkalmazások.

E területek a szakterület szempontjából az érdeklődés középpontjában vannak, a legkorszerűbb témák közé tartoznak.

Az MFT 2012-ben az alábbi konferenciákat, szimpóziumok szervezésében vett részt:

- ◆ SAMI 2012 10th IEEE International Symposium on Applied Machine Intelligence and Informatics
- ◆ INES 2012 16th IEEE International Conference on Intelligent Engineering Systems
- ◆ SACI 2012 7th IEEE International Symposium on Applied Computational Intelligence and Informatics

- ◆ LINDI 2012 4th IEEE International Symposium on Logistics and Industrial Informatics
- ◆ SISY 2012 10th IEEE International

Symposium on Intelligent Systems and Informatics

- ◆ CINTI 2012 Magyar Tudomány Ünnepe 2012

- ◆ 13th IEEE International Symposium on Computational Intelligence and Informatics

MI – Mesterséges Intelligencia szakmai közösség

A szakmai közösség a mesterséges intelligencia (MI) területén működő hazai kutatók, fejlesztők, alkalmazók és oktatók tevékenységét fogja össze, a tagok nemzetközi tudományos közéletben való részvételét támogatja. Rendszeres szemináriumai fórumot biztosítanak a mesterséges intelligencia különféle területeit művelő hazai szakemberek számára mind a saját

eredmények bemutatására, mind pedig az MI jellegzetes módszereinek, a hazai és a nemzetközi eredményeknek a megismerésére. A szakmai közösség az NJSZT-n keresztül kapcsolódik a nemzetközi társszervezetekhez, köztük az európai MI közösséget képviselő European Coordinating Committee for Artificial Intelligence (ECCAI) szervezethez.

A Neumann János Számítógép-tudományi Társaság a Mesterséges Intelligencia szakmai közösség részvételével 2012 szeptember 4 – 8 között nagy sikerrel rendezte meg a 28. Nemzetközi Logikai Programozási Konferenciát (International Conference on Logic Programming), azaz röviden az ICLP 2012-t, 114, zömében külföldi résztvevővel.

MicroWorldsLogo szakmai közösség

A szakmai közösség célja a logo-pedagógia fejlesztése, terjesztése. A ma élő legnagyobb logó-pedagógus, *Seymour Papert* nézetei, eredményei fémjelzik a logo-pedagógiát. Ez több mint egy programnyelv, ez az informatikai képzés-nevelés egyik, pszichológiailag, didaktikailag igazoltan sok területen leghatékonyabb módja. Hazai adaptációja a Játékos Informatika tudományosan igazolt, elterjedt alkalmazott paradigm-

mája. A szakmai közösség tagjai főként gyakorló pedagógusok az oktatás minden szintjéről, óvodapedagógustól az egyetemi oktatókig, hiszen az utóbbi években a közösség célja volt annak bemutatása is, hogy a Logónak szerepe van a felsőfokú képzésben is.

Látványos projektjük az általában évente megrendezett HungaroLogo konferencia. 2012-ben tagjai közül hárman vettek részt az EuroLogo

konferencia sorozat (új nevén Constructionism) rendezvényén.

Az elmúlt években Kovács Győző kiemelkedő aktivitása révén valószínűleg meg előadás-körutakat, határon túli területeken. Felvidéken, Erdélyben többször, Zentán, Kárpátalján több helyszínen egy-két napos bemutató előadásokat tartottak, számítógépes foglalkozásokat vezettek.

Multimédia az oktatásban szakmai közösség

A szakmai közösség 2007-ben alakult (jogelődje: 1999-ben.). Ma közel 100 tagja van. A szakmai munkát egy tizenkét fős Szakmai Irányító Testület, valamint a 2011-ben megalakult Erdélyi Tagozat (2 fő) segíti.

A szakmai közösség célja, hogy lehetőséget teremtsen a multimédia eszközeinek, fejlesztési és felhasználási módszereinek megismerésére és megismertetésére, az ezekkel kapcsolatos pedagógiai, pszichológiai és módszertani kérdések megvitatására, hazai és külföldi tapasztalatok, eredmények bemutatására és megismerésére. A szakmai közösség változó házigazda

intézmények közreműködésével, immáron 18. alkalommal rendezte meg legfőbb szakmai konferenciáját a *Multimédia az Oktatásban* címmel, amelyre 2012-ben Gyöngyösön, a Károly Róbert Főiskolán került sor.

A szakmai közösség fennállása óta éves konferenciáin összesen közel 900 előadás hangzott el, mintegy 1200 szerző bevonásával. A teljes konferenciasorozaton közel 2000 érdeklődő vett részt, ebből az elmúlt három évben 170 fő interneten volt részese a szakmai munkának. A konferenciák hat éve online módon térítésmentesen is elérhetők. 2012. év tavaszán hagyományteremtő

céllal tartották meg az *I. Szakmai Nap* című sikeres rendezvényt.

Az NJSZT-MMO 7 év óta gondozza hivatalos kétnyelvű elektronikus szakmai folyóiratát, a *Journal of Applied Multimedia (JAMPAPER - www.jampaper.eu)* kiadványt.

A szakmai közösség által adományozott Multimédia az oktatásban örökös tag díj 2006 óta, a Multimédia az oktatásban gyűrü – életmű díj 2007 óta, a képzés-díj 2009 óta, a tananyag-díj 2010 óta kerül átadásra.

Az NJSZT-MMO hivatalos internet oldala: www.mmo.njszt.hu

Orvosbiológiai szakmai közösség

A Neumann János Számítógép-tudományi társaság Orvos-biológiai

szakmai közössége számára a 2012-es év fő célkitűzése tudományos ülések

rendszeressé tétele, illetve többéves szünet után a hazai egészségügyi infor-

matika hagyományosan legfontosabb rendezvényének, a Neumann Kollokviumnak az újraindítása volt. E rendezvények színvonalas előadásai révén nem csak a szakmai közösség ismertsége, de elismertsége is növekedett.

A rendezvényekről folyamatosan tájékoztatott a szakmai közösség

honlapja, amelyen a rendezvényekhez kapcsolódó dokumentumokat is elhelyezték: <http://www.njszt.iif.hu/neumann/szakmai-kozossegek/orvosbiologiai-szakosztaly>.

A szakmai közösség két nemzetközi egészségügyi informatikai társaságnak, a European Federation for Medical

Informatics (EFMI) és az International Medical Informatics Association (IMIA) szervezeteknek is tagja.

2013-ban az előző év bevált gyakorlatának megfelelően az első félévben havi gyakoriságú tudományos üléseket terveznek, míg a második félévben újra lesz Neumann Kollokvium.

Szimbolikus rendszerek szakmai közösség

A Szimbolikus Rendszerek szakmai közösség 2010 novemberében alakult. Célja, hogy a számítógép-algebra területén működő és kutató közösségeknek megjelenési fórumot adjon. Alakulása óta elkészítette honlapját és rendszeresen jelen van a szakmai élet eseményein. A PTE PMMIK által 2011-ben és 2012-ben szervezett 7. és 8. PHD & DLA

SYMPOSIUM nemzetközi konferencián külön szekcióban ismertették munkájukat, kutatásaikat. 2012-ben folytatódott a kapcsolatok kiépítése külföldre, egyebek között élő kapcsolatot ápolnak a Bécsi Egyetemmel (Technische Institute) is. A szakmai közösség itthon is széles körben elfogadásra talált. Pécsen a PTE Pollack Mihály Műszaki és In-

formatikai Kar Műszaki Informatika és Villamos Intézet Mérnöki Matematika Tanszék oktatói tevékenyen hozzájárulnak a szakmai közösség munkájához. Budapesten BME-vel és az ELTE Informatikai Kar Komputeralgebra Tanszékével folyamatos a kommunikáció, Kaposváron és Egerben szintén vannak már kiépített kooperációk.

Szoftverminőség-menedzselés szakmai közösség

A szakmai közösség 2010-től 2012-ig is hozzájárult annak a küldetésnek a teljesítéséhez, amelyet alakulásakor megfogalmazott: „A Neumann Társaság lehetőségeit felhasználva szeretne hozzájárulni a magyar szoftveripar érettségi szintjének emeléséhez, ezen keresztül a bel- és külföldi partnerek által igényelt termékek és szolgáltatások minőségének javításához.”

Ennek érdekében

◆ a CEPIS (Council of European Professional Informatics Societies) UPGRADE folyóirat szoftverminőségnek szentelt számában a szerkesz-

tők meghívására a szakmai közösség elnöke adott történelmi perspektívába helyezett áttekintést a szoftverfejlesztés javítás helyzetéről:

Miklós Biró (2009): The Software Process Improvement Hype Cycle. Invited contribution to the Monograph: Experiences and Advances in Software Quality (Guest editors: D. Dalcher, L. Fernández-Sanz) CEPIS UPGRADE Vol. X (5) pp. 14-20.

◆ A szakmai közösség elnöke az Osztrák Számítógép-tudományi Társaság (OCG) és a Bécsi Műszaki Egyetem meghívására 2010. január

20-án előadást tartott Business Drivers and Challenges of Cloud Computing and Social Networking Application Development címmel.

◆ Részt vállaltak a Szoftvertechnológia Fórum és az EuroSPI konferenciák szervezésében; részt vettek az SPI Manifesto kidolgozásában

◆ Képviselték az NJSZT-t és részt vettek a NESSI NTP Szoftver és Szolgáltatások Nemzeti Technológiai Platform (<http://nessi.hu/>) munkájában.

◆ Képviselik Magyarországot az IFIP TC2 bizottságban.

Web-alkalmazások fejlesztése szakmai közösség

Legjelentősebb rendezvényük az évente sorra kerülő Magyarországi Web Konferencia. A hagyományosan egynapos rendezvényen 3 szekcióban összesen 21 előadás zajlik.

A tagság és a szakmai közösség igényeihez igazodva az elmúlt években támogattak Meetup összejöveteleket is (pl. New Technology Meetup). Ezek a rövid rendezvények jelentős létszámú aktív online közösséget tudhatnak maguk mögött. Az évek során alkalmanként további támogatásban részesültek a tagok

által szervezett vagy látogatott tematikus találkozók is. Ilyen rendezvény a Drupal Napok.

Részt vettek továbbá az informatika érettségi web témakörének szakmai fejlesztésében és támogatták a Weblabor című független szakmai lapot is. Aktív közéleti tevékenységet folytatnak, tagjai rendszeres résztvevői a hazai szakmai közösségek találkozóinak, konferenciáinak, köztük az alábbiaknak:

◆ Budapest.js Meetup ◆ Docler Akadémia ◆ Drupal hétvége ◆ Dru-

pal tábor, Keszthely) ◆ New Technology Meetup ◆ Open Academy ◆ Információs Társadalom Parlamentje ◆ Magyarországi Web Konferencia ◆ Smart Habits Konferencia.

Folyamatosan működtetik a Weblabor online magazint (<http://weblabor.hu>), ahol szakmai írások mellett levelezőlistát üzemeltetnek, és a szakmai közösség szokásaihoz és az általuk használt közösségi média szolgáltatásaihoz igazodva fórumon keresztül is tartják a kapcsolatokat.

Rendezvény – soroló

Örömmel tapasztaltuk, hogy nem csak a laboratórium által 2005-ben (akkor az osztrák társszervezetrel közösen) megtartott KÉPAF konferenciához képest nőtt jelentősen az előadók száma, hanem a szintén nagyon sikeres 2011-es szegedi KÉPAF konferenciánál is nagyobb tudományos érdeklődés övezte a 2013. évi bakonybéli seregszemlét. Mindez azt mutatja, hogy a képfeldolgozás, az alakfelismerés és határterületei iránti hazai érdeklődés folyamatosan nő, ami az eddigi tapasztalatok szerint nem csak az előadások mennyiségében, hanem a minőségében is érzékelhető.

A KÉPAF 2013 konferencián 67 előadás szerepelt, köztük rangos hazai és külföldi vendég előadók (*Schanda János* – Pannon Egyetem, *Olivier Le Meur* – University of Rennes, *Leszek Chmielewski* – Warsaw University of Life Sciences), valamint az először odaítélt KÉPAF PhD Díj nyertese és a már hagyományosan népszerű Kuba Attila Díj pályázói.

Utóbbi díjnak külön napot szenteltünk, ahol 15 pályázó mutatta be munkáját. Közülük egy külön bizottság választotta ki a díjazottat. A KÉPAF PhD Díj és a Kuba Attila Díj átadására szintén a konferencián került sor. Az előbbi *Molnár József* Variációs módszerek a gépi látásban című munkájáért, az utóbbit *Varga László* (társszerzők *Balázs Péter* és *Nagy Antal*) Gradiens módszerek automatikus súlyozásán alapuló diszkrét képrekonstrukciós eljárás című dolgozatáért kapta.

A konferencián a támogatóknak is lehetőségük volt bemutatkozni, illetve a Képfeldolgozók és Alakfelismerők Társasága megtartotta tisztújító ülését is. Ezen megválasztották az új vezetőket. Az elnök *dr. Kató Zoltán*

KÉPAF 2013

A Képfeldolgozók és Alakfelismerők Társaságának 9. országos konferenciája

A Neumann János Számítógéptudományi Társaság tagszervezete, a Képfeldolgozók és Alakfelismerők Társasága (KÉPAF) 2013. január 29. és február 1. között Bakonybélben tartotta 9. országos konferenciáját, második alkalommal a Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Karán működő Képfeldolgozás Laboratórium szervezésében.

(SZTE) maradt. Az új elnökség tagjai: *Dr. Beleznai Csaba* (Austrian Institute of Technology GmbH), *dr. Benedek Csaba* (MTA SZTAKI), *Prof. dr. Csetverikov Dmitrij* (MTA SZTAKI), *Dr. Czúni László* (PE), *dr. Hajdu András* (DE), *Prof. dr. Szirmay-Kalos László* (BME).

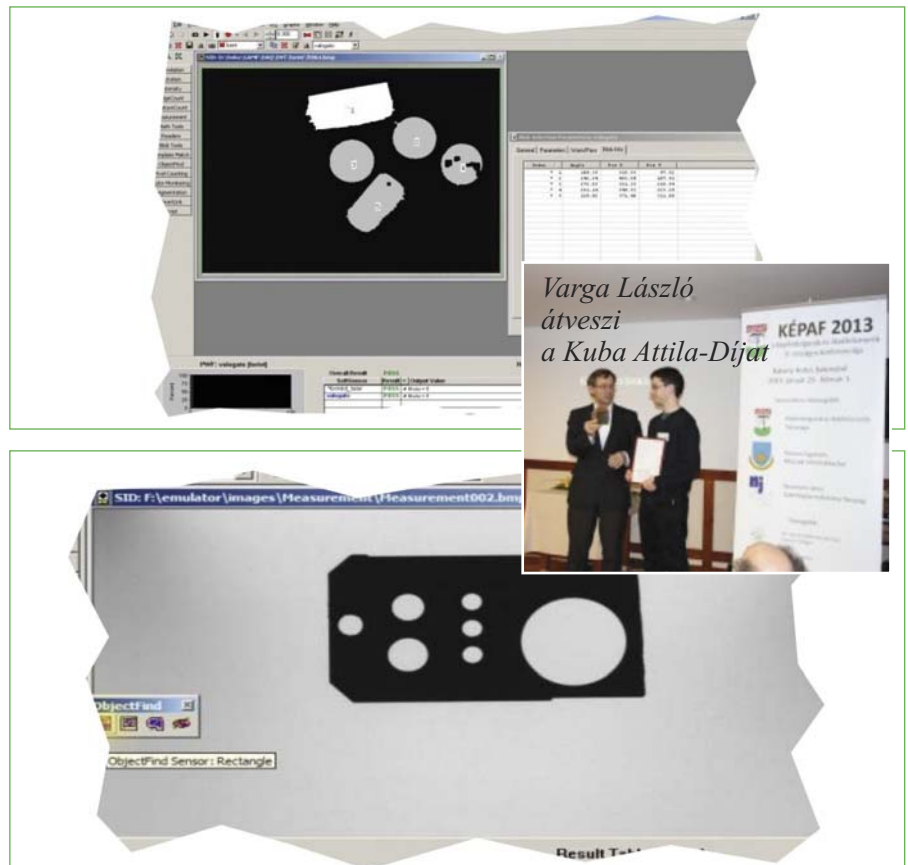
A szakmailag gazdag programot éjszakai gyalogtúra, *Kövi Szabolcs* fu-

volaművész *Ladányi Tamás* asztrofotográfus képeire megkomponált koncertje és a Pannon Csillagda látogatása színesítette. A konferencia tudományos anyaga megtalálható a konferencia honlapján a <http://kepa.f2013.mik.uni-pannon.hu> címen.

A konferencia szponzorai az NJSZT, a Pannon Egyetem Műszaki Informatikai Kara, a Hexium Műszaki Fejlesztő Kft., a Mediso Medical Imaging Systems, a Hama Kereskedelmi Kft, a RealEyes, a Balaton-felvidéki Nemzeti Park – Pannon Csillagda és a Typotex Elektronikus Kiadó Kft. voltak.

A KÉPAF következő, 10. konferenciáját 2015-ben a Kecskeméti Főiskola fogja szervezni.

Dr. Czúni László,
a KÉPAF 2013 konferencia
elnöke

Koszorúzás Neumann János halálának évfordulója alkalmából

A hagyományokhoz híven Társaságunk a Neumann János Számítástechnikai Szakközépiskola tanárai-val és diákjaival 2013. február 7-én közösen megkoszorúzták Neumann János emléktábláját a Bajcsy-Zsilinszky út, Báthori utca sarkán.

A koszorúzáson Társaságunk megemlékezett nemrég elhunyt kollégánkról, *Kovács Győzőről* is, aki nagyon sokat tett Neumann János életének és munkásságának hazai megismertetésért.

Az ünnepségen képviseltette magát a Hungarikum Szövetség elnöksége is, ezzel is kifejezve, hogy Neumann János munkássága és annak továbbvivője, az NJSZT fontos hungarikumnak számít.

Add @ Neten!

e-kereskedelmi és
webshop-menedzsment
képzés

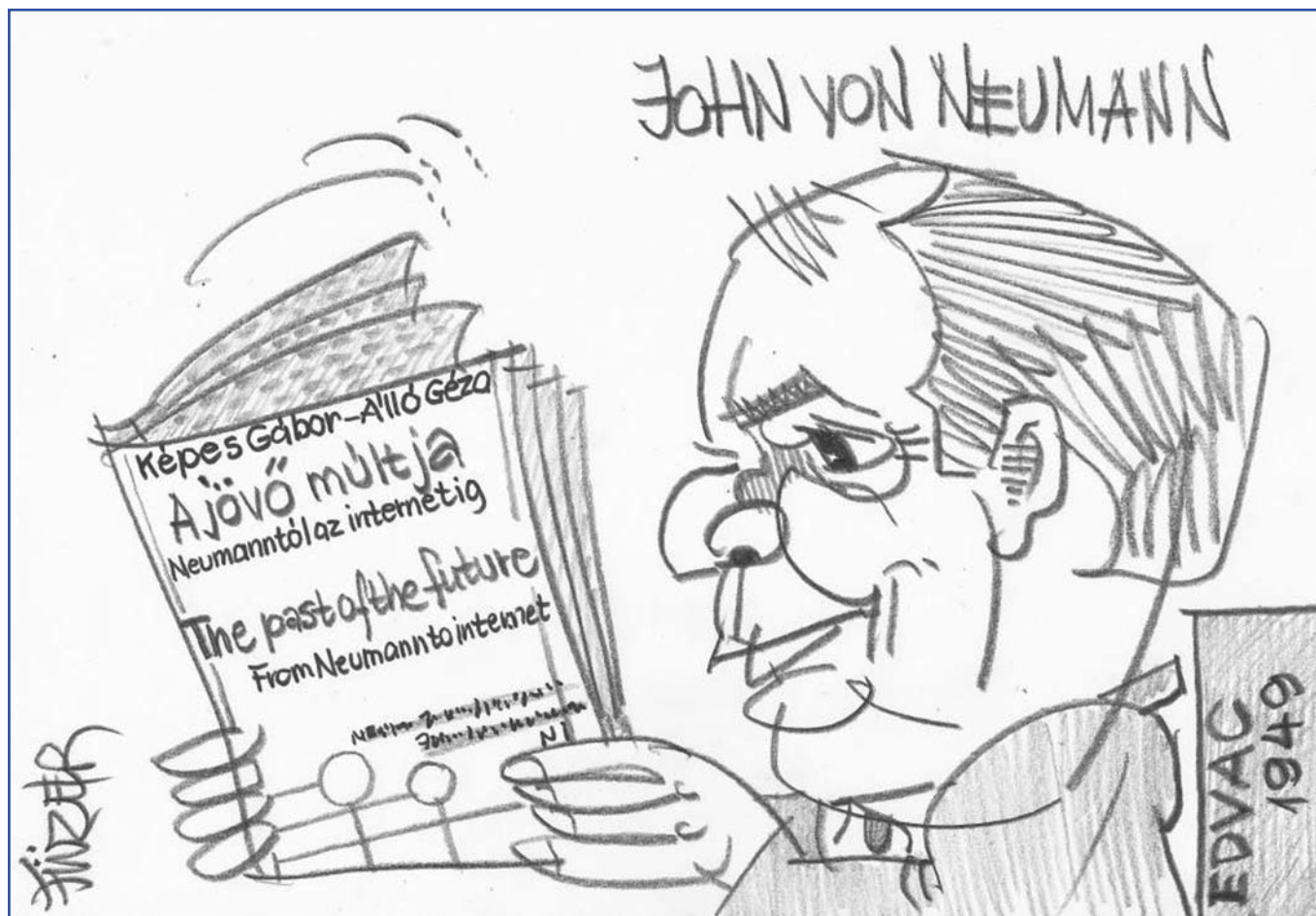
Képzés időpontjai: 2013. március 22., 29., április 5., 12.

- Tudta Ön, hogy a válság ellenére az e-kereskedelmi piac az elmúlt 11 évben közel százszorosára nőtt?
- Szeretne Ön is a profi e-kereskedők közé tartozni?
- Szeretné megérteni, milyen egy jól jövedelmező e-kereskedelmi üzletág és Ön hogyan növelheti jelentősen bevételeit, miközben költséget takarít meg?

A képzés helyszíne: NJSZT 1054 Bpest, Báthori u. 16.
Online jelentkezés: www.njszt.hu/de/e-ker
Információ: SzEK.org titkárság: 1 248-3239,
info@szek.org, NJSZT titkárság:
1 472-2712, ecdl.iroda@njszt.hu

A képzés díja: egy összegben: 79 000 Ft+áfa vagy modulonként 25 000 Ft+áfa

Füzer József, a Ludas Matyi korából jól ismert karikaturista volt Képes Gábor és Álló Géza „A jövő múltja” című, az NJSZT gondozásában közelmúltban megjelent könyvének első vásárlója. A könyv oly mértékben megihlette, hogy facebook oldalán az alábbi bejegyzéssel és karikatúrájával osztotta meg élményeit ismerőseivel:

„A véletlen úgy hozta tegnap, hogy a Neumann »művek« előtt mentem el. Eszembe jutott, mintha itt árusítanák a könyvet, bementem...nekem bontották fel a raktárban a könyvbálát....!

Igazoltan én vagyok a könyv legelső vásárlója...beleolvastam.

Fantasztikusan jó. Érthető. Ennek a kornak született.

Aprajától nagyjáig olvassa mindenki, javaslom!”

FÜZÉR

**A Neumann János
Számítógép-tudományi Társaság
Hírlevele**

Elnök: Dr. Friedler Ferenc
Felelős szerkesztő: Alföldi István
Szerkesztő: Szedlmayer Bea

NJSZT titkárság

1054 Budapest, Báthori utca 16.
Tel.: (1) 472-2710, (1) 472-2720
fax: (1) 472-2739
e-mail: ecdl@njszt.hu
Nyomda: Reprográf Kft.

Lapunk havonta 2100 példányban jelenik meg. Egyéni és jogi tagjainkon (cégek, vállalatok, intézmények) keresz-

tül a szakma csaknem minden képviselőjéhez eljut, és naprakész információkat nyújt a Társaság, valamint a szakterület aktuális eseményeiről, újdonságairól.

Hírlevelünkben továbbra is közzéteszünk hirdetéseket, felhívásokat. Ezekkel kapcsolatban kérjük, forduljon titkárságunkhoz.

Következő lapzárta: 2013. március 18.